

En de winnaar is...

In Zoogdier nummer 3 schreef de redactie een verkiezing voor het Zoogdier van het Jaar uit. Als reactie ontvingen we van velen de naam van hun favoriet. Een grote diversiteit aan soorten kon op een stem rekenen: van ondergrondse woelmuis en franjestaart tot wezel, ree en 'vrouwen'. Maar er kan er maar één de winnaar zijn en dat is de hazelmuis! Daarom prijkt dit oranjebruine 'knuffeldier', geprezen om zijn schoonheid en gewezen op zijn zeldzaamheid, op de miniposter die u bij dit nummer vindt.

We vroegen Ruud Foppen (hazelmuisdeskundige sinds 1984) om een reactie op de verkiezing van de hazelmuis tot Zoogdier van het Jaar: "Geweldig nieuws! Het is zo'n gaaf beestje. Met die grote ogen, die mooie warme kleur en die ongekende nieuwsgierigheid. En dan plotsklaps snellen ze er vandoor over de braamtakken en tot wel tien meter hoog de boom in! Het is de combinatie van tamheid en snelheid die het beestje zo waanzinnig interessant maakt. "Maar hoe staat dit zeldzame zoogdier er eigenlijk voor? "De VZZ moet echt wat met de bescherming van deze soort gaan doen. Gelukkig is niet alleen kommer en kwel met de hazelmuis: lokaal zijn grote successen te melden. Hoe meer aandacht voor de hazelmuis hoe beter", vindt Foppen.

De afgelopen jaren zijn flinke stukken bosrand met succes verbeterd voor de hazelmuis. Beheerders herstellen daarbij de zoomvegetatie met struweel om de abrupte overgang van bos naar weiland geleidelijker te maken. Daardoor kan de hazelmuis weer nesten bouwen en voedsel vinden. Op de lange termijn hangt het succes af van het beheer: de zoomvegetatie moet wel in stand blijven. Een cyclisch beheer waarbij om de zoveel jaar de struiken en bomen worden aangepakt, is daarvoor het beste. Goede afspraken met terreinbeheerders, gemeenten of anderen - bijvoorbeeld over maaidata - zijn daarbij van levensbelang. Het enige dat helpt, is maatregelen blijven propageren en werk maken van een protocol voor duurzaam beheer en duurzame inrichting van het leefgebied. In 2005

zal Zoogdier meer aandacht besteden aan (de bescherming van) de hazelmuis.

Twee en drie

Als de 'running mates' van de hazelmuis kwamen grotere zoogdieren uit de bus. Nummer twee is de vos en nummer drie de das. De vos verloor in de eindsprint van de kleine winterslaper. Wat waren de redenen om op de vos te stemmen? "De 100% opportunist die tegen alle verdrukking in zich weet de handhaven en zelfs uit te breiden" vond Merijn van den Hoogenhoff. Frans de Schamphelaere meldde: "Die dieren worden zo bejaagd en weten toch steeds weer stand te houden. De meeste vooroordelen tegen de vos vind ik dan ook ongepast, zoals mensen die kwaad zijn dat hun kippen gepakt worden door vossen terwijl die kippen niet eens in een goed afgesloten kot zitten en jagers die klagen over hun fazanten (die zo tam zijn als kippen en dus een gemakkelijke prooi vormen)." En waarom de das? "Omdat we er in Vlaanderen - behalve in de Voerstreek - geen meer hebben, terwijl dat ooit anders was. Ik hoop dat de das het weldra ook in Vlaanderen weer naar zijn zin krijgt", schreef Helga D'Havé bijvoorbeeld.

De andere winnaars

Dan de menselijke winnaars. Na loting konden we D. Molter uit Amsterdam aanwijzen als winnaar van de prachtige originele foto van de hazelmuis (van Ruud Foppen). Ook vroegen we u om aan te geven wat Zoogdierverseniging VZZ aan de bescherming van uw favorieten zou kunnen bijdragen. Henk van Netten leverde de ook voor andere soorten geldige suggestie in: "De VZZ kan mijn favoriet de rosse woelmuis gemakkelijk beschermen door op ieder podium te blijven roepen dat de ecologische hoofdstructuur zo snel mogelijk gestalte moet krijgen in Nederland. Niet overgelaten aan de luimen van lagere overheden, maar ongekort en vooral onversnipperd!" Hiermee verdient hij een bezoek voor twee aan een diertuin naar keuze.

De redactie